

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

17.08.2012

м. Київ

№ 346

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 вересня 2012 р. за № 1590/21902

Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства

Відповідно до [статті 56 Закону України "Про Національний банк України"](#), [статті 74 Закону України "Про банки і банківську діяльність"](#) та з метою підвищення ефективності та забезпечення належної організації здійснення ліквідаційної процедури банків Правління Національного банку України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, що додається.
2. Визнати такими, що втратили чинність, нормативно-правові акти Національного банку України згідно з переліком, що додається.
3. Процедура ліквідації банку, розпочата до набрання чинності [Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"](#), завершується згідно з порядком, установленим законодавством, що діяло до набрання чинності цим Законом.
4. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.), Юридичному департаменту (Новіков В. В.) подати цю постанову на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
5. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома структурних підрозділів центрального апарату, територіальних управлінь Національного банку України, а також ліквідаторів банків для використання в роботі.
6. Постанова набирає чинності з 22.09.2012, але не раніше дня її офіційного опублікування.

7. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Соркіна І. В.

В. о. Голови

І. В. Соркін

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління Національного
банку України
17.08.2012 N 346

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
17 вересня 2012 р. за N 1590/21902

Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства

І. Загальні положення

1. Основні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до [Законів України "Про Національний банк України", "Про банки і банківську діяльність"](#) (далі - Закон про банки), законодавства України про господарські товариства, інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України (далі - Національний банк).

1.2. Це Положення визначає підстави і порядок запровадження Національним банком особливого режиму контролю за діяльністю банків і філій іноземних банків, застосування заходів впливу, фінансових санкцій за порушення банками, філіями іноземних банків та іншими особами, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку, банківського законодавства та нормативно-правових актів Національного банку.

1.3. Терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в таких значеннях:

здійснювані банком операції - є діями або подіями під час надання банківських та інших фінансових послуг, здійснення іншої діяльності, унаслідок яких відбуваються зміни у фінансовому стані банку, що відображаються за балансовими або позабалансовими рахунками банку;

зупинення операцій - тимчасова, на визначений строк, заборона банку здійснювати окремі види операцій;

обмеження операцій - тимчасова, на визначений строк, заборона банку здійснювати окремі види операцій з урахуванням установлених обмежень за видом/обсягом/сумою/колом клієнтів/регіоном;

припинення операцій - безстрокова заборона здійснення банком окремих видів операцій;

уповноважена посадова особа Національного банку - посадова особа Національного банку/територіального управління Національного банку, яка має право підпису документів від імені Національного банку відповідно до законодавства України або нормативно-правових актів Національного банку, або розпорядчих документів Національного банку чи довіреності.

Інші терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, визначених у [Законі про банки](#) та інших законодавчих актах України і нормативно-правових актах Національного банку.

2. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком

2.1. Національний банк застосовує до банків заходи впливу, передбачені [статтею 73 Закону про банки](#).

2.2. Національний банк за порушення в діяльності відокремленого підрозділу банку застосовує заходи впливу безпосередньо до банку - юридичної особи (за винятком тимчасового відсторонення посадової особи відокремленого підрозділу банку від посади).

Національний банк має право прийняти рішення про припинення здійснення відокремленим підрозділом банку операцій згідно з частиною шостою [статті 23 Закону про банки](#).

2.3. Національний банк застосовує до філій іноземних банків заходи впливу, передбачені частиною першою (крім [пунктів 2, 4, 9](#) у частині власників істотної участі, [10 і 12](#) у частині віднесення до категорії неплатоспроможних) [статті 73 Закону про банки](#).

У разі допущення філією іноземного банку порушень банківського законодавства Національний банк може висувати до іноземного банку вимогу щодо їх усунення, повідомляти про допущене порушення наглядовий орган іноземної держави як перед застосуванням адекватних заходів впливу, так і після їх застосування.

Філія іноземного банку не пізніше трьох робочих днів із дня отримання рішення Національного банку про застосування до неї заходу впливу (письмової вимоги) повідомляє про це іноземний банк та наглядовий орган відповідної іноземної держави.

2.4. Національний банк застосовує до банківської групи, відповідальної особи банківської групи, інших учасників банківської групи заходи впливу, передбачені [статтею 73 Закону про банки](#) (крім [пунктів 2, 12, 13 частини першої цієї статті](#)).

Національний банк у разі необхідності застосування заходів впливу до небанківської фінансової установи, яка є учасником банківської групи, за порушення банківського законодавства звертається до державного органу, що здійснює нагляд за нею, щодо застосування до цієї особи адекватних заходів впливу.

2.5. Національний банк застосовує до інших осіб, які є об'єктом перевірки Національного банку відповідно до [Закону про банки](#), заходи впливу, передбачені [пунктами 1, 9, 10 частини першої статті 73 Закону про банки](#).

3. Підстави та порядок застосування заходів впливу

3.1. Національний банк застосовує заходи впливу за порушення банками, їх відокремленими підрозділами, філіями іноземних банків, банківськими групами, відповідальними особами

банківських груп, іншими учасниками банківських груп чи іншими особами, які є об'єктом перевірки Національного банку згідно із [Законом про банки](#) (далі - банки), банківського законодавства на підставі результатів (матеріалів):

інспекційних перевірок діяльності банків;

перевірок банків та/або безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу;

безвиїзного банківського нагляду за діяльністю банків;

аналізу дотримання банками вимог банківського законодавства з використанням статистичної звітності, щомісячних і щоденних балансів тощо;

перевірок діяльності банків аудиторськими фірмами, які мають право відповідно до законодавства України на проведення аудиторських перевірок банків;

перевірок дотримання банками валютного законодавства;

контролю за усуненням банками виявлених у їх діяльності порушень, відповідністю ділової репутації керівників банків вимогам законодавства України.

3.2. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком до банків, мають бути адекватними конкретним порушенням, які ними були допущені.

Вибір адекватних заходів впливу, які застосовуються до банків відповідно до банківського законодавства та цього Положення, має здійснюватися з урахуванням:

характеру допущених банком порушень;

причин, які зумовили виникнення виявлених порушень;

загального фінансового стану банку;

розміру можливих негативних наслідків для кредиторів і вкладників;

інформації Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд гарантування) щодо порушення банками вимог, установлених [Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"](#) (далі - Закон про систему гарантування), результатів перевірки банків Фондом гарантування.

3.3. Рішення про застосування заходу впливу до банку приймає Правління Національного банку, Комісія Національного банку з питань нагляду та регулювання діяльності банків (далі - Комісія Національного банку), Комісія з питань нагляду та регулювання діяльності банків при територіальному управлінні Національного банку (далі - Комісія Національного банку при територіальному управлінні) або уповноважена посадова особа Національного банку відповідно до цього Положення.

Рішення Національного банку про застосування заходу впливу має містити зміст (назву) заходу впливу, що застосовується до банку, реквізити документа, у якому зафіксовані факти порушень; опис порушення/вчинених дій (бездіяльності) банку, які призвели до порушення, із зазначенням норм законів України, нормативно-правових актів Національного банку, які порушено, та оформлюється у встановленому Національним банком порядку. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу є обов'язковим для виконання.

3.4. Національний банк надсилає рішення про застосування заходу впливу банку згідно з установленими Національним банком вимогами щодо пересилання документів з грифом конфіденційності рекомендованим листом з повідомленням про вручення, за винятком випадків, передбачених цим Положенням.

Національний банк інформує Фонд гарантування про застосовані до банку заходи впливу в порядку, визначеному договором про співпрацю між Фондом гарантування та Національним банком.

3.5. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу може бути оскаржене в судовому порядку. Оскарження не зупиняє виконання рішення.

4. Контроль за усуненням порушень

4.1. Національний банк здійснює контроль за усуненням банком порушень у його діяльності в порядку, установленому цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами Національного банку.

4.2. Письмова вимога складається на бланку Національного банку. У письмовій вимозі зазначаються назва документа "Письмова вимога", повне найменування банку та поштова адреса банку/філії іноземного банку, якому (якій) вона надсилається, указується на вчинені банком/філією іноземного банку порушення та за потреби зазначається про необхідність ужиття банком/філією іноземного банку у визначені Національним банком строки конкретних заходів з метою усунення порушень.

4.3. Національний банк може в установленому цим Положенням порядку відмінити/достроково відмінити застосовані заходи впливу. Рішення про відміну/дострокову відміну застосованого заходу впливу приймає Правління Національного банку, Комісія Національного банку, Комісія Національного банку при територіальному управлінні або уповноважена посадова особа Національного банку в межах своїх повноважень.

4.4. Національний банк має право встановити особливий режим контролю за діяльністю банку й усуненням ним допущених порушень, який передбачає обмеження щодо діяльності банку шляхом призначення куратора банку (далі - особливий режим контролю).

Національний банк застосовує особливий режим контролю в разі наявності хоча б однієї з таких ознак:

невиконання керівниками банку вимог Національного банку щодо усунення виявлених порушень;

відсторонення керівників банків від посади;

виявлення за результатами безвиїзного нагляду або інспекційної перевірки фактів здійснення ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників та кредиторів, порушень банківського законодавства, а також одержання доходів із порушенням законодавства України, навіть якщо ці порушення не призвели до погіршення фінансового стану банку;

виникнення реальної загрози невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами і кредиторами;

потреба в посиленому контролі за діяльністю банку з метою уникнення можливості невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами та кредиторами;

потреба в контролі за діяльністю банку протягом шести місяців із дня втрати ним статусу перехідного;

наявність публічного конфлікту в керівництві банку.

4.5. Рішення про обмеження діяльності банку шляхом призначення куратора банку, строк його повноважень, відміну/дострокову відміну призначення куратора банку приймає Правління Національного банку.

4.6. Куратор банку призначається з числа службовців Національного банку, які мають вищу економічну або юридичну освіту, досвід роботи на керівних посадах у банку або підрозділі служби банківського нагляду, бездоганну ділову репутацію.

Залучений до виконання повноважень куратора банку службовець Національного банку визначається наказом Національного банку зі збереженням за ним місця роботи, заробітної плати, премій та інших виплат, передбачених системою оплати праці за основним місцем роботи на період виконання функцій куратора банку.

4.7. Національний банк має право встановити такі особливі вимоги до розрахунків банку, у якому призначено куратора:

заборонити використання для розрахунків прямих кореспондентських рахунків;

перевести банк на модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП, яка дає банку змогу здійснювати початкові платежі від імені відокремлених підрозділів або через внутрішньобанківську міжфілійну платіжну систему;

установити порядок здійснення банком та його відокремленими підрозділами початкових платежів з урахуванням наявності коштів на кореспондентському рахунку банку та змісту платежів.

4.8. Куратор банку здійснює посилений контроль за діяльністю банку шляхом проведення аналізу фінансової, статистичної звітності та іншої інформації, що надається банком до Національного банку, та/або перебуваючи безпосередньо в банку.

Банк зобов'язаний забезпечити куратора, призначеного Національним банком, окремим приміщенням, що обладнане необхідними технічними засобами, з доступом до відповідних програмно-технічних комплексів банку для перегляду в режимі поточного часу всіх операцій банку та його клієнтів.

4.9. На куратора банку можуть покладатися такі повноваження:

а) здійснювати постійний контроль за проведенням банком операцій;

б) отримувати інформацію та ознайомлюватися з документами щодо проведення банком операцій і визначення рівня ризиків, на які він може наражатися;

в) ініціювати встановлення порядку виконання банком та його відокремленими підрозділами початкових платежів з урахуванням наявності коштів на кореспондентському рахунку і змісту платежів, обрання способів організації управління черговістю початкових платежів (використовуючи засоби системи автоматизації банку, внутрішньобанківської міжфілійної платіжної системи банку, автоматизоване робоче місце "АРМ куратора банку", призначене для управління початковими платежами банку, що надсилаються до СЕП);

- г) ініціювати заборону на використання для розрахунків прямих кореспондентських рахунків;
- г) ініціювати переведення банку на модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП, яка дає банку змогу здійснювати початкові платежі від імені відокремлених підрозділів або через внутрішньобанківську міжфілійну платіжну систему;
- д) ініціювати проведення нарад з керівництвом банку для отримання пояснень та інформації про вжиття банком заходів щодо усунення порушень і недоліків та забезпечення його фінансової стабільності;
- е) бути присутнім на:
- загальних зборах акціонерів, на засіданнях ради і правління банку з правом дорадчого голосу;
- засіданнях комітетів (в обов'язковому порядку кредитного комітету, комітету з питань управління активами та пасивами, тарифного комітету);
- нарадах керівництва, у тому числі щодо реструктуризації зовнішніх зобов'язань банку, та інших структурних підрозділів банку, у тому числі підрозділів внутрішнього контролю та аудиту банку;
- переговорах з інвесторами банку з питань продажу чи реорганізації банку, шляхів оздоровлення банку за рахунок коштів учасників;
- є) здійснювати контроль за своєчасним виконанням банком вимог (заходів), висунутих (застосованих) Національним банком до банку за результатами його діяльності, у тому числі за виконанням банком плану заходів з фінансового оздоровлення та/або прийнятих у письмовій угоді зобов'язань перед Національним банком;
- ж) інформувати керівництво служби банківського нагляду щодо результатів аналізу фінансового стану банку, а в разі виникнення негативних тенденцій і виявлення проблем у його діяльності, які можуть нести загрозу втрати ліквідності й платоспроможності та інтересам кредиторів і вкладників, оперативно готувати обґрунтовані пропозиції щодо подальших наглядових дій за цим банком;
- з) виконувати функції, пов'язані зі здійсненням контролю за використанням коштів, отриманих від Національного банку;
- и) звертатися до Національного банку з клопотанням про розгляд питання щодо застосування відповідного заходу впливу згідно з вимогами [статті 73 Закону про банки](#) до посадових осіб або осіб, які діють за їх дорученням, якщо вони перешкоджають здійсненню функцій куратора банку, зокрема створюють умови, за яких куратор не може повністю або частково здійснювати повноваження, покладені на нього Національним банком;
- і) виносити за межі банку копії документів, що можуть свідчити про факти порушення банком банківського законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку.

4.10. Керівництво банку спільно з куратором банку протягом 14 календарних днів із дня його призначення зобов'язані скласти комплексний план щодо вжиття заходів, спрямованих на:

підвищення рівня капіталізації банку;

підвищення рівня ліквідності та платоспроможності;

зупинення відпливу коштів клієнтів та збільшення ресурсної бази банку;

погашення наданих кредитів та нарахованих несплачених відсотків за ними, заборгованості за іншими активами, активізацію претензійно-позовної роботи;

погашення простроченої заборгованості банку, реструктуризацію зобов'язань банку;

погашення заборгованості перед Національним банком;

зменшення витрат (зокрема адміністративних, процентних та інших операційних) та збільшення доходів.

4.11. Куратор банку з метою ефективного виконання покладених на нього завдань за наявності обґрунтованих підстав має право на отримання необхідної інформації від структурних підрозділів Національного банку та залучення до роботи за погодженням з керівництвом Національного банку службовців Національного банку.

4.12. Банк на вимогу куратора банку зобов'язаний надавати інформацію щодо його діяльності, у тому числі пояснення щодо проведення ним окремих операцій. Інформація надається у формі відповідних документів та їх копій (у тому числі виготовлених методом сканування або створення фотокопій) чи інших носіїв відповідної інформації, що можуть свідчити про факти порушення банком банківського законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку, має бути засвідчена банком належним чином (засвідчується підписом керівника та відбитком печатки банку. Документ, що складається з двох і більше аркушів, прошнуровується та пронумеровується).

II. Заходи впливу

1. Письмове застереження

1.1. Національний банк у разі потреби висування до банку вимоги щодо усунення порушення банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку та/або вжиття заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності застосовує до банку такий захід впливу, як письмове застереження.

1.2. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді письмового застереження приймає уповноважена посадова особа Національного банку.

Письмове застереження складається на бланку Національного банку, у якому зазначається його назва - "Застереження", підписується уповноваженою посадовою особою Національного банку.

1.3. Національний банк у письмовому застереженні висловлює банку своє занепокоєння станом його справ, указує на допущені порушення банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку або недоліки в роботі та за потреби конкретні заходи, яких йому потрібно вжити у визначені строки з метою їх усунення та/або недопущення надалі, зокрема щодо:

- а) усунення конкретних порушень чи недоліків у діяльності банку або його відокремленого підрозділу, які безпосередньо ще не вплинули на його фінансовий стан, але в майбутньому можуть призвести до його погіршення та загрози інтересам вкладників і кредиторів банку;
- б) усунення банком порушень економічних нормативів;
- в) зменшення невиправданих витрат банку;
- г) обмеження невиправдано високих процентних виплат за залученими коштами;
- г) виправлення (коригування) фінансової звітності банку за результатами банківського нагляду;
- д) неподання на письмову вимогу Національного банку або уповноваженої Національним банком особи документів для проведення перевірки;
- е) забезпечення проведення обов'язкової аудиторської перевірки банку та подання висновків аудиторськими фірмами відповідно до законодавства про аудиторську діяльність;
- є) недопущення повторного порушення порядку формування обов'язкових резервів протягом календарного року;
- ж) порушення вимог [Закону про банки](#) в частині запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом;
- з) інших порушень.

1.4. Якщо банк порушує норматив миттєвої ліквідності і його значення перебуває в межах 10 - 15 відсотків, то Національний банк надсилає йому письмове застереження з вимогою надати прогностичні розрахунки джерел надходження та використання коштів на наступні 60 днів, розробити заходи щодо підвищення ліквідності до нормативного рівня. До часу підвищення показника миттєвої ліквідності до нормативного рівня ця інформація оновлюється банком щомісяця і подається до Національного банку в строк до 10-го числа місяця, наступного за звітним.

1.5. Якщо письмове застереження складається на підставі матеріалів інспекційної перевірки, то воно може надсилатися до банку разом із довідкою про перевірку/звітом про інспектування.

Письмове застереження також може надсилатися до банку під час інспекційної перевірки.

1.6. Банк повинен подати Національному банку протягом п'яти робочих днів із дати отримання письмового застереження відповідь із зазначенням строку, протягом якого він зобов'язується вирішити виявлені проблеми та усунути порушення та/або вжити заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності.

Національний банк протягом 20 календарних днів із дня отримання зобов'язань банку щодо усунення порушень має право надати до них зауваження, які є обов'язковими для врахування банком.

1.7. Національний банк у разі невиконання банком вимог щодо усунення зазначених у письмовому застереженні порушень в установлені строки або вимог, передбачених пунктом 1.6 цієї глави, розглядає питання щодо застосування іншого заходу впливу.

1.8. Якщо банк допустив порушення, для усунення якого потрібно більше ніж два місяці, то письмове застереження до банку не застосовується. У цьому разі до банку має застосовуватися інший захід впливу.

2. Скликання загальних зборів учасників, спостережної (наглядової) ради банку, правління (ради директорів) банку

2.1. Комісія Національного банку з метою вжиття заходів щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог банківського законодавства (залежно від проблем, що мають місце у діяльності банку) має право прийняти рішення про потребу скликання загальних зборів учасників банку, засідання спостережної (наглядової) ради банку, правління (ради директорів) банку (далі - загальні збори учасників/ради/правління банку) з огляду на повноваження, визначені в статуті банку.

2.2. Загальні збори учасників/ради/правління банку скликаються з метою складання банком, зокрема:

плану фінансового оздоровлення;

програми капіталізації;

плану реорганізації;

плану заходів щодо усунення допущених банком порушень банківського законодавства.

2.3. Національний банк має право прийняти рішення про скликання загальних зборів учасників банку в разі погіршення фінансового стану банку, зокрема якщо:

обсяг негативно класифікованих активів становить 20 відсотків і більше від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку. Негативно класифіковані активи складаються з наданих кредитів/фінансових зобов'язань, що класифіковані за ступенем ризику як "сумнівні", "безнадійні"; дебіторської заборгованості, що належить до III та IV груп ризику; цінних паперів, що обліковуються в торговому портфелі та за якими сума накопиченої уцінки перевищує 50 відсотків від вартості їх придбання (тобто балансової вартості цінних паперів без включення накопиченої уцінки та нарахованих доходів за ними); цінних паперів, що обліковуються в портфелях на продаж та до погашення, значення показника ризику яких становить "0,5" та більше; прострочених понад 31 день та сумнівних до отримання нарахованих доходів; коштів, що розміщені на кореспондентських рахунках у банках-резидентах і нерезидентах, які визнані банкрутами або ліквідовуються за рішенням уповноважених органів, або які зареєстровані в офшорних зонах, а також у банках, що розташовані в країнах, рейтинг яких не підтверджений у бюлетені таких провідних світових рейтингових агентств (компаній), як Standard & Poor's, Moody's Investors Service та Fitch IBCA (далі - негативно класифіковані активи);

банк має збитки за результатами фінансового року;

фінансове оздоровлення банку потребує залучення додаткових коштів акціонерів (учасників, інвесторів) для збільшення капіталу банку.

2.4. Банк зобов'язаний повідомити Національний банк про час і місце проведення загальних зборів учасників, засідання ради/правління банку, порядок денний і надати проект рішення, що вноситься на розгляд загальних зборів учасників/ради/правління банку, не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня їх проведення.

Банк забезпечує проведення загальних зборів учасників, засідання ради/правління банку в строк, визначений у рішенні Національного банку.

Уповноважений представник Національного банку в разі потреби бере участь у проведенні загальних зборів учасників, засідання ради/правління банку з правом дорадчого голосу.

2.5. Банк протягом трьох робочих днів після проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку подає до Національного банку розроблений та схвалений план фінансового оздоровлення/програму капіталізації/план реорганізації/план заходів щодо усунення допущених банком порушень (далі - план заходів), протокол загальних зборів/засідання ради/правління банку, підписаний головою та секретарем зборів/головою ради/правління банку та засвідчений відбитком печатки банку, разом з іншими документами відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку. Протокол загальних зборів, засідання ради/правління банку має містити рішення щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог банківського законодавства.

2.6. Банк складає план заходів на строк, який встановлюється індивідуально з урахуванням характеру проблем та допущених порушень.

Банк має право ініціювати продовження строку виконання плану заходів за наявності обґрунтованих підстав.

2.7. Національний банк протягом 10 робочих днів із дня отримання плану заходів розглядає його щодо ефективності та відповідності вимогам Національного банку. У разі погодження плану заходів Комісія Національного банку приймає відповідне рішення. Якщо Національний банк має зауваження або пропозиції до наданого банком плану заходів, то банку надсилається лист за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями або пропозиціями.

2.8. Національний банк не пізніше ніж за місяць до закінчення строку дії плану заходів проводить інспекційну перевірку цього банку (у разі потреби оцінки виконання тих заходів, що не можуть бути перевірені в режимі безвиїзного нагляду).

2.9. План заходів є завершеним у разі виконання банком прийнятих на себе зобов'язань та дотримання економічних нормативів, порядку формування і зберігання обов'язкових резервів, формування в повному обсязі резервів під активні операції протягом трьох звітних періодів поспіль.

2.10. У разі неподання банком у встановлений строк плану заходів/подання плану заходів, що не відповідає вимогам цього Положення (з урахуванням вимог, установлених у рішенні Комісії Національного банку щодо прийняття банком плану заходів), або невиконання банком плану заходів/погіршення його фінансового стану Національний банк застосовує до банку інші заходи впливу.

3. Укладення письмової угоди з банком

3.1. Письмова угода як захід впливу може укладатися з банком, що допустив порушення банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку (у тому числі значень економічних нормативів, лімітів валютної позиції, зниження розміру регулятивного капіталу менше статутного капіталу (крім новоствореного банку протягом одного року з дня отримання ним банківської ліцензії) або здійснює ризикову діяльність, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, за умови подання ним прийняттого плану заходів для усунення виявлених порушень.

3.2. У письмовій угоді банк визнає свої недоліки в роботі та допущені порушення і подає план заходів, яких він зобов'язується вжити, зокрема, для усунення порушень, запобігання таким порушенням надалі, поліпшення фінансового стану, приведення діяльності банку у відповідність до вимог банківського законодавства тощо.

Банк подає у строк, визначений Національним банком, план заходів, затверджений органом управління банку відповідно до повноважень, установлених статутом, у якому має бути визначено порядок і строки виконання цих заходів.

Строки виконання зобов'язань установлюються індивідуально з урахуванням характеру проблем і допущених порушень, а також оцінок і висновків Національного банку.

Якщо зобов'язання, що передбачаються банком у проекті письмової угоди, згідно із законодавством мають схвалюватися/затверджуватися правлінням/радою банку або загальними зборами, то відповідний протокол (витяг з протоколу) має додаватися до письмової угоди.

3.3. Банк, який допустив зниження розміру регулятивного капіталу менше статутного капіталу (крім новоствореного банку протягом одного року з дня отримання ним банківської ліцензії) або порушив хоча б один із нормативів капіталу, установлених Національним банком, зобов'язаний подати до Національного банку план заходів щодо відновлення рівня регулятивного капіталу (далі - програма капіталізації) для укладання письмової угоди.

Банк зобов'язаний подати програму капіталізації в порядку та строки, установлені [статтею 35 Закону про банки](#), без укладання письмової угоди в разі зменшення рівня регулятивного капіталу до мінімально встановленого Національним банком.

Філії іноземних банків, які порушують нормативи капіталу, надають Національному банку програму капіталізації в порядку, установленому для банків України.

3.4. Банк, який допустив порушення значень лімітів валютної позиції п'ять і більше разів поспіль, зобов'язаний протягом семи календарних днів із дня порушення подати Національному банку план заходів щодо порядку та строків усунення допущеного порушення для укладання письмової угоди про його виконання.

3.5. Письмова угода складається у двох примірниках та підписується від імені банку головою правління (ради директорів) банку (керівником філії іноземного банку) та/або іншою уповноваженою банком особою і засвідчується відбитком печатки банку.

3.6. Письмова угода має містити заходи, спрямовані на поліпшення фінансового стану банку або усунення виявлених порушень, а також запобіжні заходи щодо недопущення порушень у майбутньому. Банк у письмовій угоді може брати на себе зобов'язання щодо:

виконання плану фінансового оздоровлення, бізнес-плану або програми капіталізації банку (складаються відповідно до розділу IV цього Положення), спрямованих на забезпечення прибуткової діяльності;

розроблення та запровадження положень стосовно поліпшення практики кредитування;

проведення зовнішнього аудиту фінансового стану банку;

прийняття рішення про тимчасове обмеження на збільшення активів і зобов'язань банку;

прийняття рішення про обмеження розміру кредитів, що надаються інсайдерам/пов'язаним особам банку;

прийняття рішення про тимчасове зниження розміру процентів за депозитами, що залучаються;

тимчасового припинення виплати дивідендів;

прийняття рішення про обмеження розміру суми, яку банк може виплачувати своїм працівникам у формі заробітної плати та премій;

здійснення реорганізації банку;

поліпшення якості активів, у тому числі шляхом вкладення коштів у безризикові активи (державні цінні папери з подальшим їх блокуванням на рахунках у цінних паперах банку за безумовною операцією в депозитарії державних цінних паперів Національного банку та депозитні сертифікати Національного банку за умови їх розміщення Національним банком) у розмірі:

50 відсотків від розрахункової загальної суми резервів під негативно класифіковані активи, якщо обсяг негативно класифікованих активів становить 30 відсотків і більше від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку, або наявні збитки за результатами фінансового року;

40 відсотків від розрахункової загальної суми резервів під негативно класифіковані активи, якщо обсяг негативно класифікованих активів становить від 20 до 30 відсотків від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку, або наявні збитки за результатами фінансового року;

30 відсотків від розрахункової загальної суми резервів під негативно класифіковані активи, якщо обсяг негативно класифікованих активів становить від 10 до 20 відсотків від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку, або наявні збитки за результатами фінансового року.

У разі укладення письмової угоди з банком для усунення порушення значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1) прийнятій банком у письмовій угоді зобов'язання мають включати, зокрема, зобов'язання банку не здійснювати купівлю в Національного банку іноземної валюти під час здійснення валютних інтервенцій Національного банку на міжбанківському валютному ринку України, за винятком цільових валютних аукціонів з продажу іноземної валюти для забезпечення виконання клієнтами банку - фізичними особами зобов'язань за отриманими ними кредитами в іноземній валюті.

3.7. Укладення письмової угоди здійснюється за ініціативою банку, який розробив прийнятний план заходів щодо усунення порушень у його діяльності (виявлених Національним банком чи безпосередньо банком) та звернувся до Національного банку з проектом письмової угоди щодо усунення порушень.

Якщо банк не ініціював укладення письмової угоди з метою усунення виявлених у його діяльності порушень, то Національний банк надсилає до цього банку лист з вимогою, у якому зазначаються строк подання проекту письмової угоди до Національного банку, а також за потреби перелік заходів, які банк зобов'язаний включити до письмової угоди.

Національний банк у строк до 15 календарних днів розглядає поданий банком проект письмової угоди щодо обґрунтованості, повноти та ефективності запроваджуваних (передбачених) банком заходів з метою усунення порушень та готує висновок про доцільність її укладення або розглядає питання про застосування інших адекватних заходів впливу згідно з цим Положенням. Якщо Національний банк має зауваження або доповнення до поданого банком проекту письмової угоди, то банку надсилається лист за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями до проекту письмової угоди.

3.8. Національний банк у письмовій угоді також обумовлює порядок контролю за виконанням зобов'язань банку та порядок і форми надання банком додаткової інформації, потрібної для контролю за виконанням прийнятих ним зобов'язань.

3.9. Письмову угоду з банком від Національного банку підписує уповноважена посадова особа Національного банку.

3.10. Національний банк приймає рішення про застосування іншого заходу впливу, якщо банк:

не надав доопрацьованого з урахуванням письмових зауважень Національного банку проекту угоди протягом 15 календарних днів із дня надсилання Національним банком листа із зауваженнями до проекту письмової угоди;

ухилився від укладання письмової угоди.

В разі невиконання банком прийнятих на себе зобов'язань Національний банк приймає рішення про дострокове припинення дії угоди з банком та застосовує до банку інший захід впливу.

3.11. Банк має право ініціювати внесення змін до письмової угоди щодо строків виконання та/або переліку заходів за наявності обґрунтованих пропозицій.

Національний банк розглядає звернення банку щодо внесення змін до письмової угоди в порядку, визначеному пунктом 3.7 цієї глави.

3.12. Національний банк протягом дії письмової угоди має право за потреби ініціювати внесення змін до неї в частині переліку заходів та строків їх виконання. Унесення змін до письмової угоди, ініційованих Національним банком, здійснюється в порядку, визначеному пунктом 3.7 цієї глави.

3.13. Банк має право подати Національному банку клопотання про дострокове припинення дії письмової угоди та документи, що підтверджують усунення порушень.

Національний банк приймає рішення про дострокове припинення дії письмової угоди в разі усунення банком порушень та недоліків у своїй діяльності. Інформування про рішення Національного банку щодо дострокового припинення дії угоди здійснюється в порядку, установленому Національним банком.

4. Зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі

4.1. Рішення про зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі приймає Комісія Національного банку.

4.2. Національний банк має право застосовувати такий захід впливу до банку:

а) який порушив хоча б один з нормативів капіталу або якщо Національний банк визнає, що виплата дивідендів і розподіл капіталу в будь-якій формі призведе до порушення нормативів капіталу;

б) у якого викуп власних акцій призвів/призведе до зниження рівня регулятивного капіталу до мінімально встановленого Національним банком рівня;

в) якому надсилається лист з вимогою щодо розроблення плану фінансового оздоровлення на період виконання цього плану;

г) у якого розмір регулятивного капіталу менший, ніж статутний капітал (крім новостворених банків протягом одного року з дня отримання банківської ліцензії).

4.3. Рішення Національного банку про зупинення розподілу капіталу в будь-якій іншій формі стосується розподілу прибутку банку, що залишається в розпорядженні банку після сплати податків та обов'язкових платежів.

4.4. Рішення Національного банку про зупинення розподілу капіталу в будь-якій іншій формі може бути прийняте одночасно із погодженням розробленого банком плану фінансового оздоровлення або укладенням письмової угоди.

4.5. Національний банк не застосовує цей захід впливу, якщо акціонери/учасники банку прийняли рішення про спрямування нарахованих дивідендів на придбання акцій нової емісії/паїв або попередньо викуплених банком в акціонерів/учасників для поповнення статутного капіталу банку.

5. Установлення для банку підвищених економічних нормативів

5.1. Національний банк має право встановити підвищені економічні нормативи шляхом підвищення вимог щодо мінімальних значень нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) та/або нормативу (коефіцієнт) співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (Н3), та/або нормативу (коефіцієнт) співвідношення регулятивного капіталу до зобов'язань (Н3-1), та/або нормативів кредитного ризику для банку, що здійснює ризикову діяльність, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, у тому числі:

а) рівень негативно класифікованих активів становить 40 і більше відсотків від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку;

б) загальна сума недосформованих резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями становить понад 40 відсотків від загальної розрахункової суми резервів;

в) надмірна величина ризику концентрації [сукупна величина заборгованості банку, що розрахована за алгоритмом нормативу максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (Н10), щодо підприємств однієї галузі (або одного виду економічної діяльності) становить понад 200 відсотків статутного капіталу банку)];

г) здійснення операцій з інсайдерами/пов'язаними особами на умовах, що сприятливіші за звичайні. Визначення переліку інсайдерів здійснюється відповідно до нормативно-правового акта Національного банку щодо регулювання діяльності банків;

г) надання кредиту (або здійснення вкладень у боргові цінні папери) у розмірі, що перевищує встановлений норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), без наявності забезпечення кредиту безумовним зобов'язанням або грошовим покриттям.

5.2. Рішення про встановлення підвищених економічних нормативів приймає Правління Національного банку або Комісія Національного банку.

5.3. Національний банк протягом трьох робочих днів після прийняття рішення щодо встановлення підвищених значень економічних нормативів повідомляє банк про застосований захід впливу.

Підвищені значення економічних нормативів стають обов'язковими для їх дотримання через сім робочих днів після дати прийняття Національним банком відповідного рішення.

5.4. Національний банк у разі недотримання банком установлених підвищених значень економічних нормативів розглядає питання щодо застосування інших заходів впливу.

6. Підвищення резервів на покриття можливих збитків за кредитами та іншими активами

6.1. Національний банк може прийняти рішення про підвищення резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями шляхом установлення підвищеного розміру відрахувань до резервів (коефіцієнта резервування) або заборони врахування під час розрахунку суми резервів забезпечення (крім високоліквідного) у разі здійснення банком окремих операцій з підвищеним рівнем ризику, що можуть загрожувати інтересам кредиторів і вкладників, що підтверджується результатами інспекційної перевірки.

6.2. Національний банк застосовує цей захід впливу до банків, що не дотримуються вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо порядку формування та використання банками резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями та регулювання діяльності банків, у тому числі:

неподання на вимогу уповноважених Національним банком осіб документів або інформації для перевірки достовірності оцінки фінансового стану (кредитоспроможності) позичальників/контрагентів банку, правильності їх класифікації та достатності резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями;

невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

недотримання нормативів кредитного ризику;

невиконання в установлений строк вимог Національного банку щодо усунення порушень.

6.3. Рішення про підвищення резервів на відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями приймає Правління Національного банку або Комісія Національного банку.

7. Обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій

7.1. Рішення про обмеження, зупинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій приймає Правління Національного банку, Комісія Національного банку або Комісія Національного банку при територіальному управлінні.

7.2. Рішення про припинення окремих видів здійснюваних банком операцій приймає Правління Національного банку або Комісія Національного банку.

7.3. Обсяг (перелік) обмежень щодо здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій визначається Національним банком.

7.4. Національний банк має право прийняти рішення про обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних банком операцій, зокрема в разі:

установлення процентних ставок та комісійних винагород на рівні, що є нижчим від собівартості банківських послуг у цьому банку;

недостатності надходжень банку для підтримання на потрібному рівні регулятивного капіталу, забезпечення формування резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями;

проведення операцій за незареєстрованими Національним банком кореспондентськими рахунками банків;

порушення економічних нормативів, установлених Національним банком;

щоденного порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) десять та більше разів поспіль;

недотримання ліцензійних вимог та спеціальних вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку щодо окремих операцій (у тому числі недотримання банком ліцензійних вимог стосовно розміру регулятивного капіталу банку, потрібного для здійснення відповідних операцій);

порушення умов, на підставі яких була надана банківська ліцензія/генеральна ліцензія на здійснення валютних операцій/письмовий дозвіл на здійснення інвестиції;

недоформування резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями в необхідному розмірі (відповідно до нормативно-правових актів Національного банку);

здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку;

недотримання вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі щодо складання та надання звітності;

надання недостовірної інформації (у тому числі про структуру власності) та звітності, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку, ненадання або несвоєчасне їх надання, у тому числі інформації щодо підстав для виключення сум кредитів, забезпечених безумовним зобов'язанням або грошовим покриттям, під час розрахунку нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7);

невиконання в установлений строк вимог Національного банку щодо усунення порушень у діяльності банку;

невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

допущення банком недобросовісної конкуренції щодо надання банківських та інших фінансових послуг, а також здійснення іншої діяльності;

порушення вимог **Закону про банки** в частині запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом;

порушення банком порядку формування обов'язкових резервів три звітних періоди поспіль;

недотримання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі;

недотримання відокремленим підрозділом вимог банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, внутрішніх документів банку, у тому числі виявлення фактів здійснення операцій без правових підстав та тих, які призвели до здійснення операцій з підвищеним ризиком;

подання банком неправдивих відомостей під час відкриття відокремленого підрозділу.

7.5. Національний банк у разі порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) має право прийняти рішення щодо обмеження, зупинення чи припинення окремих видів операцій банку у вигляді встановлення однієї з таких вимог:

установлення для банку зменшеного до 5 процентних пунктів значення відповідного ліміту на строк до шести місяців;

зупинення/обмеження здійснення окремих валютних операцій;

припинення здійснення окремих валютних операцій та відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

Після прийняття Комісією Національного банку рішення про зупинення/обмеження окремих видів операцій банку у випадку порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1) Національний банк окремим розпорядженням зупиняє проведення відповідних операцій з банком на міжбанківському валютному ринку України на строк до закінчення строку дії відповідного рішення про зупинення/обмеження операцій.

7.6. Національний банк у разі здійснення банком операцій, які призвели до погіршення якості активів (у тому числі негативно класифіковані активи становлять 10 відсотків і більше від загальної суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку) та/або збитків за результатами фінансового року, та/або більше двох разів протягом місяця порушення нормативу миттєвої ліквідності (Н4), має право прийняти рішення про обмеження операцій у вигляді встановлення вимог щодо:

укладання банком коштів у безризикові активи в розмірах та на умовах, передбачених пунктом 3.6 глави 3 цього розділу,

та/або заборони на здійснення банком активних операцій з інсайдерами/пов'язаними особами банку,

та/або заборони здійснення банком пасивних операцій з фізичними особами (заборони залучення вкладів),

та/або заборони банку надавати своїм клієнтам фінансові послуги через юридичну особу - комерційного агента банку на підставі укладеного агентського договору.

7.7. Національний банк у разі встановлення факту подання банком неправдивих відомостей під час відкриття відокремленого підрозділу чи діяльність такого відокремленого підрозділу не відповідає вимогам [Закону про банки](#) та нормативно-правовим актам Національного банку приймає рішення про припинення здійснення відокремленим підрозділом банку операцій на користь або за дорученням клієнтів та/або про обмеження, зупинення чи припинення окремих операцій, здійснюваних банком.

7.8. Національний банк не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття (отримання територіальним управлінням Національного банку рішення Комісії Національного банку) рішення про обмеження, зупинення чи припинення окремих видів операцій банку забезпечує отримання банком цього рішення під підпис його уповноваженого представника на другому примірнику супровідного листа із зазначенням дати та часу отримання (далі - момент отримання).

Якщо банк відмовився отримати рішення Національного банку, то на другому примірнику супровідного листа робиться відповідна відмітка про це із зазначенням дати та часу, що в такому випадку вважається моментом отримання банком рішення, а рішення Національного банку надсилається банку згідно з порядком, установленим пунктом 3.4 глави 3 розділу I цього Положення.

7.9. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про обмеження окремих видів здійснюваних банком операцій та протягом визначеного цим рішенням строку (або до визначеного терміну) укладає договори та здійснює операції, у тому числі згідно з договорами, що укладені ним з клієнтами до моменту отримання рішення, виключно з урахуванням установлених обмежень.

7.10. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про зупинення окремих видів здійснюваних банком операцій та на визначений у цьому рішенні строк (або до визначеного терміну) утрачає право одночасно на здійснення таких операцій у визначеній рішенням частині (щодо виду здійснюваних операцій та/або кола клієнтів) та продовження строку діючих договорів (укладання нових договорів) щодо проведення операцій, які зупинені.

7.11. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про припинення здійснення окремого виду операцій утрачає право на їх здійснення. Отримання банком рішення Національного банку про припинення окремого виду здійснюваних банком операцій є підставою для ініціювання розірвання банком з клієнтами відповідних договорів на здійснення цих операцій.

Розірвання договорів та видача клієнтам залишку грошових коштів здійснюються в установленому законодавством порядку.

7.12. Рішення Національного банку про припинення надання банком своїм клієнтам фінансових послуг через юридичну особу - комерційного агента банку, який діє відповідно до укладеного агентського договору, є підставою для внесення відповідного запису до реєстру комерційних агентів банків.

Банк з моменту отримання рішення про припинення надання банком своїм клієнтам фінансових послуг через юридичну особу - комерційного агента банку на підставі агентського договору зобов'язаний:

забезпечити припинення надання послуг у встановлений рішенням Національного банку строк;

повідомити клієнтів банку про припинення надання послуг.

7.13. Банк зобов'язаний у разі прийняття Національним банком рішення про припинення валютних операцій та відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій ужити таких заходів:

а) у день отримання зазначеного рішення припинити здійснення відповідних операцій, у тому числі надання гарантій, поручительств та інших зобов'язань за третіх осіб, виконання яких передбачається в іноземній валюті, та повернути Національному банку генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій у строк, визначений нормативно-правовим актом Національного банку з питань ліцензування валютних операцій;

б) протягом одного операційного дня повідомити всі банки-кореспонденти про факт втрати чинності генеральною ліцензією на здійснення валютних операцій, одночасно надіслати до банків-кореспондентів офіційні заяви про закриття кореспондентських рахунків банку в іноземній валюті та кореспондентських рахунків, відкритих у цьому банку;

в) у місячний строк провести роботу щодо закриття рахунків ностро в банках-кореспондентах і рахунків лоро іноземних банків-кореспондентів і припинити кореспондентські відносини з ними.

Після закриття кореспондентських рахунків повернути Національному банку документи, що підтверджують присвоєння реєстраційних номерів;

г) протягом трьох робочих днів із дня отримання рішення:

надіслати повідомлення банкам-кореспондентам про необхідність надання розпорядження про перерахування коштів з їх кореспондентських рахунків (відкритих у цьому банку) та розпорядження про перерахування коштів із кореспондентських рахунків банку (відкритих у банках-кореспондентах) на кореспондентський рахунок, відкритий у самостійно обраному уповноваженому банку України;

надати Національному банку інформацію про кредиторську і дебіторську заборгованість [реквізити кредитора (дебітора), сума, код валюти, балансовий рахунок, на якому обліковується заборгованість, вид заборгованості];

надати Національному банку угоду про встановлення кореспондентських відносин з обраним уповноваженим банком для узгодження;

г) протягом трьох робочих днів повідомити клієнтів банку про припинення здійснення валютних операцій та про необхідність закриття ними рахунків в іноземній валюті, а нерезидентів повідомити про необхідність закриття рахунків у грошовій одиниці України;

д) закрити рахунки клієнтів в іноземній валюті та нерезидентів у грошовій одиниці України [поточні, депозитні (вкладні) тощо]. Інкасація валютних коштів має здійснюватися лише для виконання операцій, передбачених цією главою;

е) закрити належні банку пункти обміну іноземних валют і повідомити юридичних осіб, з якими укладено агентські угоди про відкриття пунктів обміну іноземних валют, про припинення здійснення валютних операцій та закінчення строку дії зазначених угод, а також закрити належні йому пункти обміну іноземних валют;

є) ужити заходів щодо припинення здійснення валютних операцій відокремленими підрозділами банку з передаванням залишків коштів за їх рахунками на баланс уповноваженого банку;

ж) припинити нові емісії в іноземній валюті власних цінних паперів (сертифікатів, векселів тощо), пластикових карток (у тому числі платіжних карток міжнародних платіжних систем, емітованих у гривнях), чеків;

з) забезпечити повернення коштів власникам вкладів, депозитів тощо, здійснених в іноземній валюті. Зазначені кошти можуть бути повернуті як у валюті вкладу, внеску, депозиту тощо, так і в грошовій одиниці України за бажанням клієнтів;

и) ужити заходів щодо погашення простроченої дебіторської заборгованості в іноземній валюті;

і) ужити заходів щодо повернення наданих банком кредитів в іноземній валюті (насамперед пролонгованих і прострочених), а також кредитів, наданих банку резидентами та нерезидентами. У зв'язку з цим уповноважені банки мають передбачати в кредитних угодах обов'язкову умову щодо повернення таких кредитів у разі припинення здійснення валютних операцій та відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

За наявності рахунків, на яких обліковується заборгованість за наданими клієнтам кредитами в іноземній валюті, банк повинен перевести їх до тих уповноважених банків, до яких клієнти перейшли на обслуговування (на підставі договорів, укладених банком з цими уповноваженими банками та/або за потреби - з банками-кредиторами), і протягом 90 днів провести переговори з уповноваженими банками про продаж їм цієї заборгованості та здійснити такий продаж.

Територіальне управління Національного банку згідно з підпунктом "е" цього пункту скасовує рішення про реєстрацію пунктів обміну іноземних валют та робить відповідну відмітку в Книзі реєстрації пунктів обміну валюти. Крім того, територіальне управління Національного банку надсилає повідомлення про скасування рішення про реєстрацію пунктів обміну іноземних валют, що працювали на підставі агентських угод, органам державної податкової служби за місцезнаходженням цих юридичних осіб.

7.14. Банк з дня отримання рішення Національного банку про зупинення/обмеження або припинення окремого виду здійснюваних банком операцій:

а) протягом трьох робочих днів письмово повідомляє клієнтів, з якими укладені договори про здійснення операцій, які:

обмежені або зупинені згідно з цим рішенням, - про надання послуг з установленими Національним банком обмеженнями;

припинені згідно з цим рішенням, - про необхідність розірвання таких договорів та закриття клієнтами відповідних рахунків;

б) у порядку, строки та в обсягах, які встановлені Національним банком, надає Національному банку інформацію щодо стану виконання цього рішення.

Банк, який має відокремлений підрозділ на території іншої держави, протягом трьох робочих днів із дня отримання рішення повідомляє відокремлений підрозділ банку на території іншої держави та наглядовий орган відповідної іноземної держави про застосування до нього Національним банком заходу впливу у вигляді обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних операцій.

7.15. Банк зобов'язаний надати Національному банку не пізніше ніж за 20 робочих днів до дня закінчення строку (настання терміну), на який (до якого) обмежено або зупинено право банку на здійснення окремого виду (окремих видів) операцій:

звіт, що містить перелік ужитих банком заходів щодо усунення порушень, та інформацію про стан виконання рішення;

належним чином засвідчені банком копії відповідних документів, що підтверджують усунення порушень (у разі необхідності).

7.16. Національний банк у разі дотримання банком установлених рішенням обмежень щодо здійснення операцій, які обмежені або зупинені, усунення порушень, надання відомостей і документів згідно з вимогами пунктів 7.13 - 7.15 цієї глави [далі - дотримання умов обмеження (зупинення)] надсилає банку не пізніше останнього дня строку (настання терміну), на який (до якого) банку згідно з рішенням обмежено або зупинено операції, повідомлення (електронною поштою) про можливість здійснення операцій у повному обсязі.

Банк має право розпочати здійснення операцій у повному обсязі наступного робочого дня після закінчення зазначеного у рішенні строку (настання терміну), на який здійснення відповідних операцій було обмежено або зупинено, та отримання від Національного банку повідомлення.

7.17. Національний банк відповідно до цього Положення, якщо банк не забезпечив виконання рішення Національного банку щодо обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних банком операцій, здійснення яких рішенням Національного банку зупинено, обмежено чи припинено, або не виправив виявлені в його діяльності порушення в установлений строк, або недотримав умов обмеження/зупинення, може прийняти рішення про:

продовження строку дії заходу впливу у вигляді обмеження або зупинення операцій;

застосування до банку інших заходів впливу.

7.18. Банк має право подати Національному банку клопотання про:

дострокову відміну обмеження або зупинення операцій;

відміну припинення операцій не раніше ніж через шість місяців з дня прийняття рішення про припинення операцій.

Банк разом з клопотанням подає Національному банку для розгляду питання щодо:

а) дострокової відміни обмеження або зупинення операцій - документи, що підтверджують дотримання банком умов обмеження (зупинення);

б) відміни припинення операцій - такі документи:

звіт, що містить перелік проведених банком заходів щодо усунення порушень, а також інформацію щодо виконання рішення про припинення операцій, розірвання банком з клієнтами відповідних договорів про здійснення таких операцій (далі - дотримання умов припинення);

копії належним чином засвідчених банком відповідних документів, що підтверджують усунення порушень.

7.19. Національний банк повертає клопотання про дострокову відміну обмеження або зупинення операцій/відміну припинення операцій без розгляду, якщо:

банк не надав документів, передбачених пунктом 7.18 цієї глави;

клопотання про відміну припинення операцій подане до закінчення шестимісячного строку з дня прийняття рішення про припинення операцій.

7.20. Національний банк приймає рішення про задоволення клопотання банку про дострокову відміну обмеження або зупинення операцій/відміну припинення операцій [відмову в задоволенні клопотання в разі недотримання банком умов зупинення/обмеження/припинення, незабезпечення банком належного управління ризиками, установлення нових фактів порушень у діяльності банку] не пізніше 30 робочих днів від дати надходження до Національного банку документів, передбачених пунктом 7.18 цієї глави.

Національний банк повідомляє (письмово або електронною поштою) банк про прийняте рішення не пізніше трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

Банк має право розпочати здійснення операцій, що були обмежені, зупинені, припинені, за умови отримання повідомлення Національного банку про прийняте рішення про дострокову відміну обмеження (зупинення)/відміну припинення здійснення операцій.

8. Заборона надавати бланкові кредити

8.1. Національний банк має право прийняти рішення про заборону надавати бланкові кредити банку:

обсяг негативно класифікованих активів якого перевищує 10 відсотків суми активів, за якими має оцінюватися ризик та формуватися резерв згідно з нормативно-правовими актами Національного банку;

що не сформував у достатньому обсязі резерви для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями.

8.2. Рішення про заборону надавати бланкові кредити приймає Правління Національного банку, Комісія Національного банку або Комісія Національного банку при територіальному управлінні.

9. Накладання штрафів

9.1. Національний банк має право накладати штрафи на банки, філії іноземних банків, власників істотної участі в банку - юридичних осіб, відповідальних осіб банківських груп, інших учасників банківських груп. Штраф за порушення в діяльності відокремленого підрозділу банку накладається безпосередньо на банк - юридичну особу.

Національний банк накладає штрафи в разі допущення, зокрема, таких порушень:

порушення порядку, строків і технології виконання операцій, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку;

подання недостовірної інформації, неподання інформації, документів (копій документів) та письмових пояснень з питань діяльності банку на письмову вимогу уповноваженої посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки;

порушення вимог нормативно-правового акта Національного банку, що регулює порядок заповнення та подання статистичної звітності Національному банку, а саме: за неподання/несвоєчасне подання статистичної звітності (крім звітності з питань фінансового моніторингу) або подання недостовірної статистичної звітності (крім звітності з питань фінансового моніторингу);

подання недостовірної/неподання/несвоєчасне подання інформації про структуру власності, незабезпечення виконання банком вимог законодавства України щодо розкриття інформації про структуру власності;

невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

порушення банком порядку формування обов'язкових резервів;

порушення економічних нормативів регулювання діяльності банків;

порушення вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо залучення коштів на умовах субординованого боргу до капіталу банку та дострокового його погашення;

недотримання банком розміру резервування коштів за договором про залучення уповноваженим банком депозиту, кредиту (позики) в іноземній валюті від нерезидента;

порушення встановлених Національним банком значень лімітів загальної (довгої, короткої) валютної позиції банку (ЛІЗ-1, ЛІЗ-2);

порушення банком вимог, установлених нормативно-правовим актом Національного банку щодо відкриття відокремлених підрозділів банку, або надання банком інформації про відкриття свого відокремленого підрозділу, що містить неправдиві відомості, або невідповідність діяльності такого відокремленого підрозділу вимогам банківського законодавства;

ненадання банком повідомлення або несвоєчасне повідомлення про внесення змін до положення про відокремлений підрозділ банку, або про прийняття рішення про закриття відокремленого підрозділу банку, або про фактичне припинення діяльності відокремленого підрозділу банку;

недотримання банком умов, визначених нормативно-правовими актами Національного банку для здійснення інвестиції, або здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку;

невиконання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо проведення уповноваженими Національним банком особами перевірки банку;

порушення інших вимог нормативно-правових актів Національного банку;

ненадання/несвоєчасне надання банком повідомлення щодо виконання письмового застереження, невиконання в установленій строк вимог Національного банку щодо усунення виявлених у діяльності банку порушень;

недотримання відповідальною особою банківської групи, іншим учасником банківської групи вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі;

порушення вимог **Закону про банки** в частині запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

9.2. Національний банк накладає на власників істотної участі в банку - юридичних осіб штраф за кожне порушення ними порядку набуття або збільшення істотної участі в банку. Штраф нараховується і сплачується у валюті України.

9.3. Штраф за порушення порядку, строків і технології виконання операцій, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку, накладається на банк:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку (може застосовуватися письмове застереження щодо потреби усунення допущеного порушення);

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.4. Штраф за подання недостовірної інформації, неподання інформації, документів (копій документів) та письмових пояснень з питань діяльності банку на письмову вимогу уповноваженої посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки накладається на банк:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Недостовірною інформацією є інформація, що не підтверджена чи суперечить даним первинних документів.

9.5. Штраф за порушення вимог нормативно-правового акта Національного банку, що регулює порядок заповнення та подання статистичної звітності Національному банку, за неподання/несвоєчасне подання статистичної звітності (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу) або подання недостовірної статистичної звітності (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу) накладається на банк у разі виявлення суттєвих помилок у статистичній звітності:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,02 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Штраф за порушення нормативно-правового акта Національного банку, що призвели до подання до Національного банку форми статистичної звітності (крім звітності про валютні операції), у якій виявлено випадки перекручення даних, накладається на банк у розмірі 100

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Перекрученням даних статистичної звітності (крім звітності про валютні операції) є допущення банком помилок (зокрема щодо невідображення даних, та/або віднесення/невіднесення тих чи інших осіб до переліку інсайдерів банку), які не вплинули на величину економічних нормативів за однією формою звітності за звітний період у разі невиправлення помилки в строки, визначені нормативно-правовими актами Національного банку.

Штраф за порушення нормативно-правового акта Національного банку, що призвели до неподання/несвоєчасного подання/подання недостовірної статистичної звітності з питань фінансового моніторингу, накладається на банк у розмірі 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку. Фактом такого порушення є виявлені випадки неподання/несвоєчасного подання/подання недостовірних даних в одній і тій самій формі статистичної звітності протягом періоду, що підлягав перевірці.

9.6. Штраф за подання недостовірної або неподання/несвоєчасне подання інформації про структуру власності накладається на банк за кожний випадок порушення протягом календарного року в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.7. Штраф за невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком, накладається на банки:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,03 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.8. Штраф за порушення банком порядку формування обов'язкових резервів накладається на банки за кожний наступний випадок порушення протягом календарного року за винятком порушення порядку формування обов'язкових резервів протягом трьох звітних періодів резервування поспіль у розмірі ставки овернайт під забезпечення від суми недорезервування, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.9. Штраф за недотримання банком розміру резервування коштів за договором про залучення уповноваженим банком депозиту, кредиту (позики) в іноземній валюті від нерезидента накладається на банк за кожний випадок порушення в розмірі суми коштів недорезервування за такою операцією, розрахованої за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком на день вчинення порушення, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.10. Штраф за порушення нормативів миттєвої ліквідності (Н4), поточної ліквідності (Н5), короткострокової ліквідності (Н6), інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11) і загальної суми інвестування (Н12) накладається на банк окремо за кожним нормативом і за кожний випадок порушення в розмірі:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,2 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,5 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.11. Штраф за порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) накладається на банк у розмірі від 10 тисяч гривень до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку адекватно допущеному порушенню (окремо за кожним лімітом).

Одним порушенням вважається допущене за день порушення значення відповідного ліміту.

Порушенням установленого Національним банком значення ліміту загальної (довгої, короткої) валютної позиції банку (Л13-1, Л13-2) вважається перевищення банком значення відповідного ліміту більше ніж на чотири базисних пункти (чотири сотих частини процента).

9.12. Штраф за порушення вимог порядку залучення коштів на умовах субординованого боргу або його дострокового повернення накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.13. Штраф за порушення банком вимог, установлених нормативно-правовим актом Національного банку щодо відкриття відокремлених підрозділів банку, або надання банком інформації про відкриття свого відокремленого підрозділу, що містить неправдиві відомості, або невідповідність діяльності такого відокремленого підрозділу вимогам банківського законодавства накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.14. Штраф за ненадання банком повідомлення чи несвоєчасне повідомлення про внесення змін до положення про відокремлений підрозділ банку або про прийняття рішення про закриття відокремленого підрозділу банку, або про фактичне припинення діяльності відокремленого підрозділу банку накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.15. Штраф за недотримання банком умов, визначених нормативно-правовими актами Національного банку для здійснення інвестиції або здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку, накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.16. Штраф за невиконання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо проведення уповноваженими Національним банком особами перевірки банку накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.17. Штраф за порушення банками вимог [Закону про банки](#) в частині запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.18. Штраф за невиконання (неналежне виконання) банком інших вимог нормативно-правових актів Національного банку накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.19. Штраф за ненадання/несвоєчасне надання повідомлення щодо виконання письмового застереження, невиконання в установлений строк вимог Національного банку щодо усунення виявлених у діяльності банку порушень накладається на банк за кожний такий факт у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.20. Штраф за недотримання відповідальною особою банківської групи, іншим учасником банківської групи вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі накладається на відповідальну особу банківської групи, інших учасників банківської групи:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу;

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,02 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу.

9.21. Рішення про накладання штрафу на банк, власника істотної участі в банку - юридичну особу, відповідальну особу банківської групи, інших учасників банківських груп приймає Комісія Національного банку або Комісія Національного банку при територіальному управлінні.

9.22. Розрахунок суми штрафів здійснюється за кожним допущеним порушенням, зазначеним у цій главі, а накладення штрафів за ці порушення здійснюється протягом шести місяців з дня виявлення порушення.

9.23. Банк/власник істотної участі сплачує нараховану суму штрафу протягом строку, встановленого Національним банком.

9.24. Національний банк має право звернутися з позовом до суду щодо стягнення з банку/власника істотної участі відповідної суми штрафу, якщо банк/власник істотної участі не сплатить штраф у встановлені строки.

9.25. Національний банк може не накладати штраф у таких випадках:

а) якщо застосування штрафів не вплинуло на усунення банком порушень економічних нормативів та якщо такі порушення відбуваються систематично, а саме:

економічні нормативи, що розраховуються за середньозваженою величиною за місяць або щодавно, порушуються протягом чотирьох місяців поспіль або шість разів протягом календарного року;

економічні нормативи, які розраховуються щоденно, порушуються щодня протягом місяця або через певний проміжок часу протягом чотирьох місяців;

б) якщо стягнення суми штрафу спричинить суттєве погіршення фінансового стану банку - неспроможність банку своєчасно виконувати зобов'язання перед своїми клієнтами або загрозу інтересам вкладників і кредиторів;

в) за третє та подальші порушення в поточному році порядку, строків і технології виконання банківських операцій, установлених нормативно-правовими актами Національного банку щодо одного виду банківської операції;

г) якщо накладання штрафів не вплинуло на усунення банком порушення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (ЛІЗ-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (ЛІЗ-2) та якщо ліміт загальної довгої валютної позиції банку (ЛІЗ-1)/ліміт загальної короткої валютної позиції банку (ЛІЗ-2) у разі встановлення щоденного контролю за дотриманням банком значення відповідного ліміту порушується щодня протягом місяця або через певний проміжок часу протягом чотирьох місяців.

З метою забезпечення виправлення ситуації або запобігання подальшим порушенням чи подальшій втраті банком своїх активів Національний банк застосовує інші адекватні заходи впливу.

10. Тимчасова, до усунення порушення, заборона використання власником істотної участі в банку права голосу придбаних акцій (паїв)

10.1. Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, заборонити власнику істотної участі в банку використовувати право голосу придбаних акцій (паїв) у разі порушення ним вимог [Закону про банки](#) або нормативно-правових актів Національного банку, зокрема таких:

а) наявність прямого чи опосередкованого впливу власника істотної участі на прийняття банком рішень, що призводять до порушення банківського законодавства або до здійснення ризикової діяльності банку, яка загрожує інтересам вкладників і кредиторів;

б) втрата бездоганної ділової репутації власника істотної участі. Якщо власником істотної участі є юридична особа, то ця заборона поширюється на членів виконавчого органу і ради цієї юридичної особи;

в) порушення порядку набуття/збільшення істотної участі в банку або за результатами перевірки виявлено, що внесок до статутного капіталу банку сформований не за рахунок власних коштів власника істотної участі;

г) надання недостовірної інформації (у тому числі про структуру власності) або звітності, а також неподання або несвоєчасне їх подання.

10.2. Рішення про тимчасову, до усунення порушення, заборону власнику істотної участі в банку використовувати право голосу придбаних акцій (паїв) та призначення довіреної особи приймає Комісія Національного банку (Комісія Національного банку при територіальному управлінні) за результатами безвиїзного нагляду та/або інспекційної перевірки.

Національний банк визначає довірену особу відповідно до вимог [статті 73 Закону про банки](#). Довірена особа має відповідати вимогам нормативно-правових актів Національного банку щодо бездоганної ділової репутації.

10.3. Рішення Комісії Національного банку або Комісії Національного банку при територіальному управлінні про тимчасову заборону власнику істотної участі банку використовувати право голосу придбаних акцій (паїв) та призначення довіреної особи вручається під підпис:

власнику істотної участі банку (фізичній особі/керівникові юридичної особи/повноважному представникові юридичної особи);

довіреній особі.

Це рішення також надсилається спостережній (наглядовій) раді та правлінню (раді директорів) банку.

10.4. Комісія Національного банку або Комісія Національного банку при територіальному управлінні приймає рішення про відновлення права власника істотної участі у використанні голосу придбаних акцій (паїв) на підставі звернення цього власника істотної участі та висновку структурного підрозділу центрального апарату Національного банку (територіального управління Національного банку) про усунення порушення не пізніше п'яти робочих днів, що передують строку, на який ця особа була відсторонена.

11. Тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади

11.1. Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, відстороняти посадову особу банку від посади за наявності фактів, які свідчать про дії та/або бездіяльність цієї посадової особи, що призвели до порушення вимог банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі:

а) невиконання банком у встановлений строк зобов'язань за його письмовою угодою з Національним банком (програми капіталізації/плану фінансового оздоровлення або плану реорганізації);

б) невиконання банком у встановлений строк вимог, визначених Національним банком у письмовому застереженні, щодо усунення порушень банківського законодавства;

в) невиконання банком (крім філії іноземного банку) у встановлений строк вимоги Національного банку щодо скликання загальних зборів учасників банку, спостережної (наглядової) ради банку, правління (ради директорів) банку;

г) невиконання банком у встановлений строк рішень Національного банку щодо зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі (крім філії іноземного банку) або обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій, або заборони видавати бланкові кредити, або підвищення резервів на покриття можливих збитків за кредитами та іншими активами;

г) здійснення банком ризикової діяльності, яка загрожує інтересам вкладників і кредиторів;

д) подання недостовірної інформації або звітності, установлених нормативно-правовими актами Національного банку, неподання або несвоєчасне їх подання;

е) невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

є) подання недостовірної інформації, неподання інформації, документів (копій документів) та письмових пояснень з питань діяльності банку на письмову вимогу уповноваженої посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки;

ж) порушення вимог [Закону про банки](#) в частині запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом;

з) невідповідності керівника банку вимогам [статті 42 Закону про банки](#) і нормативно-правових актів Національного банку.

11.2. До посадових осіб банку, яких Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, відсторонити від посади, належать:

голова, його заступники та члени спостережної (наглядової) ради банку;

голова, його заступники та члени правління (ради директорів) банку;

головний бухгалтер банку, його заступники;

керівник відокремленого підрозділу банку;

головний бухгалтер відокремленого підрозділу банку (за наявності);

керівник філії іноземного банку;

головний бухгалтер філії іноземного банку.

11.3. Рішення про тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади/надання дозволу на поновлення на посаді приймається Комісією Національного банку або Комісією Національного банку при територіальному управлінні.

Посадові особи, які відстороняються від посади, можуть запрошуватися на засідання Комісії Національного банку або Комісії Національного банку при територіальному управлінні для надання пояснень.

11.4. Національний банк повідомляє про прийняте рішення про тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади:

правління (раду директорів) або спостережну (наглядову) раду банку - щодо відсторонення посадової особи банку/відокремленого підрозділу банку;

філію іноземного банку - щодо відсторонення посадової особи філії іноземного банку.

11.5. Банк не пізніше трьох робочих днів з дня отримання рішення повідомляє електронною поштою Національному банку про посадову особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки особи, відстороненої від посади (із зазначенням реквізитів прийнятого відповідним органом управління банку рішення).

11.6. Посадову особу, яку на підставі рішення Національного банку відсторонено від посади, можна поновити на посаді лише на підставі відповідного дозволу Національного банку.

Національний банк розглядає питання щодо надання дозволу на поновлення посадової особи банку, яку на підставі рішення було відсторонено від посади, у разі відповідного звернення банку та за умови надання банком документів, що підтверджують усунення порушень.

Національний банк повідомляє (письмово або електронною поштою) банк про прийняте рішення не пізніше трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

12. Віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних

12.1. Національний банк приймає рішення про віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних у разі наявності хоча б одного з критеріїв, передбачених частиною першою [статті 75 Закону про банки](#).

12.2. Рішення Правління Національного банку про віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних має містити, зокрема:

строк, протягом якого проблемний банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) привести свою діяльність у відповідність до вимог законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, але не більше 180 днів;

обмеження у діяльності банку (філії іноземного банку);

порядок та строки повідомлення проблемним банком (філією іноземного банку) про стан виконання заходів щодо фінансового оздоровлення банку (філії іноземного банку), а також приведення банком своєї діяльності у відповідність до вимог банківського законодавства.

12.3. Національний банк інформує про прийняте ним рішення про віднесення до категорії проблемних з дотриманням вимог нормативно-правового акта Національного банку з питань захисту банківської таємниці:

банк та Фонд гарантування;

філію іноземного банку та іноземний банк. Повідомлення Національного банку має містити підстави віднесення філії іноземного банку до категорії проблемних, а також вимогу до філії іноземного банку та іноземного банку про безумовне усунення допущених порушень і приведення діяльності філії іноземного банку у відповідність до вимог законодавства України.

12.4. Банк (філія іноземного банку) подає у строк, визначений [статтею 75 Закону про банки](#):

заходи щодо приведення своєї діяльності у відповідність до вимог банківського законодавства;

план фінансового оздоровлення, розроблений та затверджений згідно з вимогами, викладеними в розділі IV цього Положення, якщо віднесення банку до категорії проблемних пов'язане з погіршенням фінансового стану банку.

12.5. Національний банк розглядає отримані заходи (план фінансового оздоровлення) та в разі потреби надає обґрунтовані зауваження, які банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) урахувати.

12.6. Банк (філія іноземного банку) має право внести пропозиції щодо зміни строків (що не може перевищувати 180 днів з дня віднесення банку/філії іноземного банку до категорії проблемних) виконання окремих заходів та/або зміни переліку заходів, які передбачені заходами (планом фінансового оздоровлення), залежно від проблем, що можуть виникнути під час їх виконання.

12.7. Банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) повідомляти Національний банк про результати виконання ним (нею) заходів (плану фінансового оздоровлення).

12.8. Заходи (план фінансового оздоровлення) є завершеними в разі виконання банком (філією іноземного банку) своїх зобов'язань, у тому числі дотримання економічних нормативів, порядку формування і зберігання обов'язкових резервів, формування в повному обсязі резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями.

12.9. Банк (філія іноземного банку) протягом 180 днів з дня віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних має право подати Національному банку

клопотання про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України.

12.10. Національний банк приймає рішення про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України, у разі:

дострокового виконання банком (філією іноземного банку) прийнятих на себе зобов'язань - за умови подання банком (філією іноземного банку) відповідного клопотання та документів, що підтверджують усунення порушень у діяльності банку (філії іноземного банку), виконання банком (філією іноземного банку) заходів щодо фінансового оздоровлення банку, а також приведення банком своєї діяльності у відповідність до банківського законодавства;

приведення банком (філією іноземного банку) своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства України у визначені строки.

Рішення про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України, приймає Правління Національного банку.

12.11. Національний банк приймає рішення про відкликання банківської ліцензії та ініціювання процедури ліквідації філії іноземного банку в разі неприведення філією іноземного банку своєї діяльності у відповідність до вимог банківського законодавства протягом установленого [статтею 75 Закону про банки](#) строку.

13. Віднесення банку до категорії неплатоспроможних

13.1. Національний банк приймає рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних у разі наявності хоча б однієї з підстав, передбачених банківським законодавством.

13.2. Рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та про визнання діяльності банку такою, що відповідає законодавству України, приймає Правління Національного банку.

III. Ліквідація банку (філії іноземного банку)

1. Підстави для відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку

1.1. Національний банк приймає рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку в разі наявності хоча б однієї з підстав, передбачених банківським законодавством.

1.2. Рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку приймає Правління Національного банку.

1.3. Банк у день отримання рішення Національного банку про відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку зобов'язаний повернути Національному банку банківську ліцензію, генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій.

2. Особливості ліквідації банку за рішенням його власників

2.1. Банк може бути ліквідований за рішенням загальних зборів учасників банку в порядку, передбаченому законодавством України та цим Положенням, та за згоди Національного банку.

2.2. Згода на ліквідацію банку за рішенням його власників надається у формі постанови Правління Національного банку.

2.3. Банк для отримання згоди подає до Національного банку такі документи:

а) рішення загальних зборів учасників про ліквідацію банку;

б) рішення загальних зборів учасників про обрання ліквідаційної комісії;

в) порядок ліквідації банку, затверджений загальними зборами учасників.

Порядок ліквідації банку має містити інформацію про обсяги вимог кредиторів, передбачати перелік заходів щодо формування ліквідаційної маси, задоволення вимог кредиторів та містити строки виконання заходів;

г) інформацію про голову та членів ліквідаційної комісії щодо їх відповідності вимогам, установленим [Законом про систему гарантування](#) до ліквідатора та осіб, залучених до ліквідації.

2.4. Національний банк відмовляє в погодженні ліквідації банку за рішенням власників у разі виявлення ознак, за якими цей банк може бути віднесено до категорії проблемного або неплатоспроможного.

2.5. Ліквідація банку з ініціативи власників починається з дати відкликання Національним банком банківської ліцензії, генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

2.6. Голова ліквідаційної комісії очолює роботу ліквідаційної комісії.

У період тимчасової відсутності голови ліквідаційної комісії його обов'язки виконує заступник.

Ліквідацію відокремленого підрозділу банку здійснює призначена ліквідаційною комісією уповноважена особа - член ліквідаційної комісії згідно з відповідною довіреністю.

2.7. Ліквідаційна комісія (далі - ліквідатор) з дати відкликання Національним банком банківської ліцензії зобов'язана щомісяця (станом на 1 число) подавати Національному банку інформацію про стан виконання плану ліквідації банку (у тому числі про витрати, пов'язані з ліквідаційною процедурою, та про задоволення вимог кредиторів).

2.8. Строк ліквідації банку з ініціативи власників не може перевищувати строки ліквідації банку, установлені [Законом про систему гарантування](#).

3. Завершення ліквідації банку

3.1. Рішення щодо виключення відомостей про банк з Державного реєстру банків приймає Комісія Національного банку на підставі документів, передбачених законодавством України, отриманих від Фонду гарантування або ліквідаційної комісії банку, що ліквідується за рішенням власників.

3.2. Пакет документів має містити:

а) для Фонду гарантування:

рішення Фонду гарантування про затвердження ліквідаційного балансу;

звіт уповноваженої особи Фонду гарантування про завершення ліквідації банку;

б) для ліквідатора банку, який ліквідується з ініціативи власників:

протокол загальних зборів учасників банку з рішенням про затвердження ліквідаційного балансу;

ліквідаційний баланс банку та звіт ліквідатора банку, засвідчені підписами ліквідатора, головного бухгалтера і відбитком печатки банку та затверджені загальними зборами учасників;

відомість накопичених оборотів за балансовими та позабалансовими рахунками за весь період ліквідації банку;

аудиторський висновок з аудиторським звітом про здійснення перевірки повноти та достовірності ліквідаційного балансу;

оригінали установчих документів банку та свідоцтво про державну реєстрацію банку;

інформацію про закриття накопичувального рахунку банку;

акти про приймання-передавання документів банку до відповідних архівів;

повідомлення державного реєстратора про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

3.3. Ліквідаційний баланс, складений у формі оборотно-сальдового балансу, засвідчується підписами ліквідатора, головного бухгалтера і відбитком печатки банку.

Звіт ліквідатора банку, у якому відображено, зокрема, проведену роботу щодо задоволення вимог кредиторів, засвідчується підписом ліквідатора і відбитком печатки банку.

Ліквідаційний баланс, додатки до нього та звіт ліквідатора банку надаються Національному банку на паперових носіях, прошнурованих разом з описом документів та супровідним листом, а також в електронному вигляді на оптичних або електронних носіях інформації (CD, DVD, карти пам'яті, флеш-пам'ять).

3.4. Національний банк має право вимагати додаткові документи, які підтверджують дані ліквідаційного балансу. Ліквідатор подає додаткові документи в строк не пізніше п'яти робочих днів з дати отримання запиту.

4. Особливості ліквідації філії іноземного банку

4.1. Філія іноземного банку може бути ліквідована за рішенням:

іноземного банку;

Національного банку.

Порядок ліквідації філії іноземного банку має бути визначений у положенні про філії іноземного банку.

4.2. Національний банк приймає рішення про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку в разі:

наявності хоча б однієї з підстав, передбачених частиною другою [статті 77 Закону про банки](#);

невиконання іноземним банком зобов'язань, що виникли у зв'язку із діяльністю його філії на території України;

неприведення філією іноземного банку своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства України в строки, установлені [статтею 75 Закону про банки](#).

4.3. Рішення про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку приймає Правління Національного банку.

4.4. Національний банк негайно повідомляє філію іноземного банку, іноземний банк та орган банківського нагляду держави, у якій зареєстровано іноземний банк, про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку, а також розміщує інформацію про своє рішення на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України.

4.5. Філія іноземного банку в день отримання рішення Національного банку про відкликання банківської ліцензії та ліквідації філії зобов'язана повернути Національному банку банківську ліцензію, генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій.

У день отримання рішення про відкликання банківської ліцензії філія іноземного банку припиняє здійснення усіх операцій та розпочинає процедуру ліквідації у порядку, передбаченому положенням про філію іноземного банку, у тому числі щодо виконання іноземним банком своїх зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами.

4.6. Національний банк уносить запис до Державного реєстру банків про виключення відомостей про філію іноземного банку на підставі отриманої від іноземного банку інформації про ліквідацію цієї філії, яка має відображати проведену роботу щодо задоволення вимог кредиторів. Разом з інформацією про ліквідацію (припинення діяльності) філії іноземний банк подає Національному банку акти про приймання-передавання документів цієї філії до архівних установ України.

IV. План фінансового оздоровлення та програма капіталізації банку

1. Загальні вимоги до плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації

1.1. План фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку затверджується правлінням (радою директорів) та спостережною (наглядовою) радою банку.

1.2. Строк виконання плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку не може перевищувати 180 днів.

1.3. До плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку можуть додаватися необхідні обґрунтування, розрахунки.

1.4. Національний банк має право надати пропозиції та зауваження до плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку, які є обов'язковими для врахування банком, або вимагати надання пояснень, додаткової інформації (документів).

1.5. План фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку прошивається та завіряється підписами голови правління (ради директорів), голови спостережної (наглядової) ради і відбитком печатки цього банку. Титульна сторінка плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку має містити посилання на протоколи правління

(ради директорів) та спостережної (наглядової) ради банку. Банк надає Національному банку відповідний протокол засідання правління (ради директорів) та протокол засідання спостережної (наглядової) ради банку одночасно з наданням плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації.

Глава 2. Вимоги щодо складання плану фінансового оздоровлення банку

2.1. План фінансового оздоровлення банку має передбачати комплекс заходів окремого банку, спрямованих на поліпшення його фінансового стану, а також на усунення порушень, причин і умов, що призвели до погіршення фінансового стану.

2.2. План фінансового оздоровлення банку має включати:

аналіз причин погіршення фінансового стану;

заходи щодо покращення фінансового стану з визначенням кількісних та/або якісних показників діяльності банку та строки їх виконання;

найменування відповідального виконавця.

2.3. Прогнозні кількісні показники можуть відображати: дотримання обов'язкових економічних нормативів; дотримання порядку формування обов'язкових резервів, підвищення рівня капіталізації банку (програма капіталізації); зниження рівня розбалансованості активів і пасивів за строками; підвищення рівня ліквідності; погашення кредитів рефінансування, наданих Національним банком, із зазначенням строків та джерел погашення; покращення якості активів; розширення (покращення) ресурсної бази; зниження залежності від міжбанківських операцій; забезпечення прибуткової діяльності, інше залежно від проблем банку.

Прогнозні якісні показники - підвищення ефективності роботи менеджменту, управління ризиками, зменшення адміністративно-господарських витрат, які фінансуються за рахунок балансового прибутку банку, інше залежно від проблем банку.

Глава 3. Вимоги щодо складання програми капіталізації банку

3.1. Програма капіталізації має включати:

перелік можливих шляхів щодо збільшення регулятивного капіталу банку;

прогнозні значення нормативів капіталу банку та інших показників, які мають вплив на їх значення та запланований розмір регулятивного капіталу банку.

3.2. Збільшення розміру регулятивного капіталу банку здійснюється, зокрема такими шляхами:

збільшення розміру участі учасників у статутному капіталі банку;

продажу власних акцій (паїв);

залучення коштів інвесторів;

залучення коштів на умовах субординованого боргу;

реорганізації банку шляхом приєднання, злиття.

3.3. Прогнозні показники мають передбачати:

розмір регулятивного капіталу банку;

економічні нормативи;

показники балансу та інші показники залежно від проблем банку.

**Директор Департаменту
нормативно-методологічного забезпечення
банківського регулювання та нагляду**

Н. В. Іваненко

Додаток
до постанови Правління Національного
банку України
17.08.2012 N 346

Перелік нормативно-правових актів Національного банку України, що втратили чинність

1. [Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 N 369 "Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства"](#), зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27.09.2001 за N 845/6036.
2. [Пункт 6 постанови Правління Національного банку України від 28.02.2002 N 81 "Про окремі питання регулювання діяльності банків"](#), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 19.03.2002 за N 272/6560 (зі змінами).
3. [Постанова Правління Національного банку України від 07.10.2002 N 384 "Про затвердження Змін до глави 14 розділу VI Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства"](#), зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.10.2002 за N 836/7124.
4. [Постанова Правління Національного банку України від 04.06.2003 N 228 "Про внесення змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства"](#), зареєстрована в Міністерстві юстиції України 11.06.2003 за N 476/7797.
5. [Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 08.09.2003 N 386 "Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України"](#), зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29.09.2003 за N 869/8190 (зі змінами).
6. [Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 21.04.2004 N 172 "Про затвердження Положення про порядок визначення та формування обов'язкових резервів для](#)

банків України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 12.05.2004 за N 595/9194 (зі змінами).

7. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 29.04.2004 N 192 "Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 21.05.2004 за N 639/9238.

8. Постанова Правління Національного банку України від 27.10.2004 N 515 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 15.11.2004 за N 1449/10048.

9. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 28.09.2005 N 346 "Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 18.10.2005 за N 1222/11502 (зі змінами).

10. Постанова Правління Національного банку України від 15.06.2006 N 216 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26.06.2006 за N 753/12627.

11. Постанова Правління Національного банку України від 17.08.2006 N 324 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 06.09.2006 за N 1034/12908.

12. Постанова Правління Національного банку України від 09.11.2006 N 428 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.11.2006 за N 1222/13096 (зі змінами).

13. Пункт 4 постанови Правління Національного банку України від 11.04.2007 N 131 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань аудиту банків", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 25.04.2007 за N 424/13691.

14. Постанова Правління Національного банку України від 08.01.2008 N 4 "Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 28.08.2001 N 369", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 12.02.2008 за N 121/14812.

15. Постанова Правління Національного банку України від 17.04.2008 N 99 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 20.05.2008 за N 444/15135.

16. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 18.06.2008 N 171 "Про затвердження Правил резервування коштів за залученими уповноваженим банком депозитами і кредитами (позиками) в іноземній валюті від нерезидентів", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 09.07.2008 за N 617/15308 (зі змінами).

17. Пункт 4 постанови Правління Національного банку України від 06.08.2008 N 228 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 09.09.2008 за N 821/15512 (зі змінами).

18. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 30.12.2008 N 476 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 02.02.2009 за N 93/16109 (зі змінами).
19. Постанова Правління Національного банку України від 30.01.2009 N 38 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 23.02.2009 за N 170/16186.
20. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 28.02.2009 N 107 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України та встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23.03.2009 за N 268/16284.
21. Абзац третій пункту 1 постанови Правління Національного банку України від 06.05.2009 N 270 "Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.06.2009 за N 474/16490.
22. Постанова Правління Національного банку України від 06.08.2009 N 459 "Про внесення змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31.08.2009 за N 815/16831.
23. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 14.08.2009 N 475 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 04.09.2009 за N 832/16848.
24. Постанова Правління Національного банку України від 29.09.2009 N 569 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 18.11.2009 за N 1101/17117.
25. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 31.03.2010 N 160 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 16.06.2010 за N 395/17690.
26. Пункт 10 постанови Правління Національного банку України від 09.06.2010 N 273 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06.07.2010 за N 471/17766 (зі змінами).
27. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 15.06.2011 N 192 "Про затвердження Положення про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11.07.2011 за N 836/19574.
28. Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 22.06.2011 N 204 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23.06.2011 за N 753/19491.
29. Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 24.06.2011 N 209 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 12.07.2011 за N 850/19588 (зі змінами).

30. Постанова Правління Національного банку України від 08.08.2012 N 332 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27.08.2012 за N 1435/21747.

**Директор Департаменту
нормативно-методологічного забезпечення
банківського регулювання та нагляду**

Н. В. Іваненко